

kommen uklart, hvorledes den Ytring, jeg har brugt, skulde kunne virke demoraliserende, naar den paa den Maade, som sket er, har fundet sin Bedømmelse. Jeg tør dog sige, at det er ret sjældent, at der 8—10 Dage igennem i vort Land — og det skal vel være gennem hele den Valgkampagne, vi muligvis imødeser — bliver givet fra alle brave Mennesker, fra Thisted og fra København, fra Frederiksberg og fra Ringkøbing, og hvorfra man vil, en enstemmig Fordømmelse af, at jeg som Minister en Gang, fordi det var min Pligt, maatte fortie Sandheden og bruge en Ytring, som var tilstrækkelig kategorisk til at bevare Hemmeligheden. Er det da muligt, at Folket ikke nu er oplyst om, at denne Handling var fuldkommen forkert af Ministeren, ja, meget mere, det var forbrøderisk af ham at udtale sig paa den Maade, han har gjort? Jeg siger dette for at berolige det ærede Medlem fra Thisted, som jeg ellers ikke skal beskæftige mig med, det har jo et æret Medlem i Salen, det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) i høj Grad gjort. Jeg skal kun sige, at jeg tror, jeg kan trøste ham, jeg tror, jeg kan det, fordi det er umuligt, efter hvad der her er sket, at ikke den Handling, jeg har gjort mig skyldig i, allerede har faaet sin moralske Bedømmelse, saa at alle, som vil høre det og kan forstaa det, og som staar paa samme Standpunkt som det ærede Medlem fra Thisted og hans Venner, nu vil begribe, at hvad jeg gjorde mig skyldig i, har været af en saadan Karakter, at det overhovedet ikke kan tilgives, er af de Synder, for hvilke Tilgivelse ikke er til.

Nu vil jeg have Lov til at sige endnu en Gang, at jeg kan altsaa ikke se paa det, jeg har begaaet, fra det samme Synspunkt. Det er jo ikke saa underligt. Maa-ske tør jeg indskyde, at jeg ved ikke, hvorfor det er en Fornærmelse mod en Journalist, at jeg har kaldt ham „en elskværdig Fyr“. Jeg vil tilstaa, at naar jeg siger det om en hvilken som helst Mand, mener jeg at sige overfor denne Mand noget, som paa ingen Maade kan være ærekrænkende. Men jeg har nu hørt af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), at det var en ukultiveret Maade at tale om Folk paa, og det ærede Medlem fra Ringkøbing har ladet mig høre, at jeg har kaldt Manden „en Fyr“. Det forekommer mig dog, at det at kalde en Mand en Fyr virkelig ikke er noget, der i mindste Maade krænker ham, hverken paa Karakter eller paa Adfærd. Men jeg siger overfor denne

Journalist, som jeg her ikke har den fjer-neste Grund til at angribe, som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds lige sagde: Han kom op fra sin Redaktion for at udbede sig en Oplysning hos mig. Overfor ham havde jeg efter min Mening kun den Mulighed at gøre alt for at bevare Hemmeligheden.

Nu sagde det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff), at jeg skulde ikke have sagt denne Usandhed, jeg skulde være kommet fra det paa anden Maade. Ja, jeg har faaet mange Raad; jeg husker, at jeg i Gaar fik det Raad af det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke), at jeg skulde have brugt en af de 100 Udveje, som han kunde tænke sig til at komme bort fra Sagen. Jeg vil foreslaa det ærede Medlem at udgive en Haandbog, som skulde lyde saaledes: „Hundrede Maader at fortie Sandheden eller at besmykke Usandheden paa“. Jeg er ikke vis paa, om en saadan Haandbog kunde bruges paa Universitetet, jeg tror det egentlig ikke, men maaske den vilde kunne faa sin Anvendelse i mange politiske Kredse. Men altsaa, jeg har faaet saa mange Raad om, hvorledes jeg skulde bære mig ad. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds sagde til mig, at jeg skulde have været loyal overfor dette loyale Blad, „Nationaltidende“. Det er nævnt saa mange Gange — jeg begyndte for Resten med ikke at ville nævne Bladet, fordi jeg mener, at vi ikke skal drage Blade her ind i Salen med Navns Nævnelser, om jeg saa maa sige. Jeg skulde have opført mig loyalt overfor dette Blad, som havde opført sig saa loyalt overfor Regeringen i de sidste to Aar. Dette agter jeg ikke at nægte, skønt Bladet for Resten er en fuldstændig Modstander af alle de Ideer og Meninger, som det radikale Parti forfægter. Og jeg har personlig absolut ikke den mindste Grund til at mindes dette Blad som andet end en Modstander. Det har det været i alt Fald mod mig, saa længe jeg har drevet politisk og litterær Gerning her i Landet. Men jeg ser bort derfra, og jeg ved med mig selv, at naar dette Blad er kommet til mig — og det er mange Gange kommet til mig i forskellige Sager —, har jeg loyalt givet det de Oplysninger, som jeg kunde give det, og stillet mig til dets Raadighed i det Omfang, jeg kunde gøre det, ligesom overfor andre Blade. Den Tale om, at en Minister skulde stille sig saaledes, at han overhovedet ikke modtog Journalister, men kun modtog dem, naar han selv havde